

Dosarul nr. 2ra-180/2022
2-19205288-01-2ra-11022022

Prima instanță: Judecătoria Căușeni, sediul Centru (S. Pleșca)
Instanța de apel: Curtea de Apel Chișinău (N. Budăi, V. Mihaila, Iu. Cotruță)

ÎNCHEIERE

11 mai 2022

mun. Chișinău

Colegiul civil, comercial și de contencios administrativ al
Curții Supreme de Justiție

în componența:

Președintele completului, judecătorul
judecători

Dumitru Mardari
Mariana Pitic
Victor Burduh

examinând admisibilitatea recursului declarat de către Inspectoratul General
al Poliției de Frontieră,

în cauza civilă, intentată la cererea de chemare în judecată depusă de
Inspectoratul General al Poliției de Frontieră împotriva lui Pogor Serghei cu privire
la încasarea cheltuielilor suportate pentru instruire și a plăților salariale,
împotriva deciziei din 21 octombrie 2021 a Curții de Apel Chișinău,

c o n s t a t ă :

La 30 decembrie 2019, Inspectoratul General al Poliției de Frontieră a depus
cerere de chemare în judecată împotriva lui Pogor Serghei cu privire la încasarea
cheltuielilor suportate pentru instruire și a plăților salariale.

În motivarea acțiunii reclamantul a indicat că, la 23 mai 2016, Pogor Serghei
a înaintat cerere conducerii Departamentului Poliției de Frontieră privind angajarea
la serviciu în cadrul Poliției de Frontieră. La aceeași dată, prin ordinul șefului
interimar al Departamentului Poliției de Frontieră nr. 554/ps pârâtul a fost angajat
în serviciu în baza contractului individual de muncă începând cu 23 mai 2016 în
funcția de inspector al unității control al frontierei a sectorului poliției de frontieră
„Săiți” al Direcției regionale Est, cu conferirea gradului special „sergent”.
Totodată, între Departamentul Poliției de Frontieră și Pogor Serghei a fost semnat
contractul nr. 212/16 din 23 mai 2016 privind îndeplinirea serviciului în cadrul
Poliției de Frontieră.

A invocat reclamantul că, având în vedere că pentru funcția pe care urma să o
îndeplinească pârâtul, era necesară o pregătire specială, prin ordinul șefului
interimar al Departamentului Poliției de Frontieră nr. 545/ps din 23 mai 2016,
Pogor Serghei a fost detașat la Colegiul Național al Poliției de Frontieră, pentru
urmarea cursurilor de formare inițială în perioada 23 mai 2016 - 04 noiembrie
2016. Totodată, în baza angajamentului privind activitatea în Poliția de Frontieră,

după absolvirea cursurilor de formare inițială, Pogor Serghei și-a asumat obligația să activeze în cadrul Poliției de Frontieră o perioadă de 5 ani după finisarea cursului de instruire inițială.

Din 02 iunie 2017 Departamentul Poliției de Frontieră și-a schimbat denumirea în Inspectoratul General al Poliției de Frontieră.

A relatat reclamantul că la 18 iunie 2018, prin ordinul Șefului Inspectoratului General al Poliției de Frontieră nr. 687/ps, Pogor Serghei a fost eliberat din serviciu în conformitate cu prevederile Legii nr. 288 din 16 decembrie 2016 cu privire la funcționarul public cu statut special din cadrul Ministerului Afacerilor Interne.

Conform prevederilor art. 26 alin. (4) al Legii nr. 288 din 16 decembrie 2016 cu privire la funcționarul public cu statut special din cadrul Ministerului Afacerilor Interne, și angajamentului semnat în acest sens, funcționarul public cu statut special care a absolvit o instituție de învățământ a Ministerului Afacerilor Interne din banii bugetului de stat și a încetat raportul de serviciu în primii 5 ani de activitate din motivele specificate la art. 38 alin. (1) lit. a), g) - r) și t) - w) restituie cheltuielile pentru studii proporțional cu perioada rămasă până la 5 ani, în modul stabilit de Ministerul Afacerilor Interne.

Reclamantul a menționat că, pârâțul fiind instruit conform planurilor de asigurare cu resurse umane a Poliției de Frontieră și încetând raporturile de muncă cu Politia de Frontieră, având vechimea în serviciu mai puțin de 5 ani după absolvirea instituției de învățământ sus menționate, avea obligația de a restitui cheltuielile suportate pentru instruirea sa.

Potrivit certificatului calcul nr. 1, pentru instruirea lui Pogor Serghei în perioada 23 mai 2016 - 04 noiembrie 2016 la Centrul de Excelență în Securitatea Frontierei, Inspectoratul General al Poliției de Frontieră a suportat cheltuieli în cuantum total de 16 009,86 de lei. Astfel, în perioada 05 noiembrie 2016 - 18 iulie 2018 pârâțul a activat 591 zile. Prin urmare, acesta trebuie să restituie cheltuielile pentru instruirea sa la Centrul de Excelență în Securitatea Frontierei, în mărimea calculată prin împărțirea sumei cheltuielilor generale la perioada aflării în serviciu, ceea ce constituie suma de 10 825,30 de lei.

A susținut reclamantul că, potrivit prevederilor pct. 17 al contractului privind îndeplinirea serviciului în cadrul Poliției de Frontieră nr. 212/16 din 23 mai 2016, angajatul este obligat, în caz de desfacere a contractului să compenseze cheltuielile angajatorului pentru echipament, conform actelor normative în vigoare. Prin urmare, reieșind din faptul că echipamentului transmis în folosință lui Pogor Serghei nu i-a expirat termenul de exploatare, pârâțul urmează să compenseze valoarea restantă a echipamentului, care conform calculelor anexate constituie suma de 2 832,50 de lei. Deoarece lui Pogor Serghei i-a fost acordat concediul anual de odihnă pentru anul 2018, acesta urmează să restituie mijloacele financiare obținute în anul 2018 pentru zilele fără acoperire ale concediului, ceea ce constituie suma de 568,24 de lei.

A mai invocat reclamantul că, potrivit pct. 16 al Hotărârii Guvernului nr. 650 din 12 iunie 2006 privind salarizarea militarilor, efectivului de trupă și corpului de comandă angajați în serviciul organelor apărării naționale, securității statului și ordinii publice, ajutorul material acordat militarilor, efectivului de trupă și corpului de comandă se recalculează proporțional perioadei de activitate în funcție în anul

de gestiune în caz de eliberare din serviciu înainte de expirarea anului de gestiune, cu excepția cazurilor de eliberare din serviciu pe motiv de sănătate, în urma unor măsuri de organizare, de ocupare a unei funcții electivă, de înmatriculare în instituții de învățământ militar, precum și în caz de deces a persoanei. Astfel, reclamantul a notat că Pogor Serghei este obligat să restituie suma achitată pentru ajutorul material primit înainte de expirarea anului calendaristic și anume suma de 2 352,42 de lei.

A solicitat Inspectoratul General al Poliției de Frontieră admiterea acțiunii, încasarea de la Pogor Serghei a cheltuielilor suportate pentru instruire în sumă de 10 825,30 de lei, valoarea restantă a uniformei în sumă de 2 832,50 de lei, suma achitată pentru concediul anual folosit înainte de expirarea anului calendaristic în mărime de 568,24 de lei, suma ajutorului material în mărime de 2352,42 de lei și salariul primit pentru luna iunie 2018 în cuantum de 3 946,14 de lei, în total suma de 20 524,60 de lei.

Prin hotărârea din 24 noiembrie 2020 a Judecătoria Căușeni, sediul Central, cererea de chemare în judecată depusă de Inspectoratul General al Poliției de Frontieră împotriva lui Pogor Serghei cu privire la încasarea despăgubirii materiale, a fost admisă parțial.

S-a încasat de la Pogor Serghei în beneficiul Inspectoratului General al Poliției de Frontieră despăgubirea materială în sumă totală de 18 191,13 de lei, inclusiv, cheltuieli de instruire în mărime de 10 825,30 de lei, valoarea restantă a uniformei în mărime de 2 703,42 de lei, salariul în sumă de 2 485,84 de lei și suma ajutorului material în mărime de 2 176,57 de lei.

S-a încasat de la Pogor Serghei în beneficiul statului taxa de stat în sumă de 545,73 de lei. În rest, acțiunea, a fost respinsă.

La 23 decembrie 2020, Inspectoratul General al Poliției de Frontieră a declarat apel împotriva hotărârii din 24 noiembrie 2020 a Judecătoria Căușeni, sediul Central, prin care a solicitat admiterea cererii de apel, casarea parțială a hotărârii instanței de fond, cu pronunțarea unei decizii noi de admiterea integrală a acțiunii.

La 23 decembrie 2020, Pogor Serghei, reprezentat de avocatul Rusu Serghei, a depus cerere de apel, prin care a solicitat respingerea cererii de chemare în judecată.

Prin decizia din 21 octombrie 2021 a Curții de Apel Chișinău, au fost respinse cererile de apel depuse de Inspectoratul General al Poliției de Frontieră și de Pogor Serghei, reprezentat de avocatul Rusu Serghei și s-a menținut hotărârea din 24 noiembrie 2020 a Judecătoria Căușeni, sediul Central.

Pentru a decide astfel, instanța de apel a concluzionat că, careva argumente sau dovezi noi, care au importanță pentru soluționarea cauzei, dar care nu au fost elucidate și constatate de către prima instanță, nu au fost indicate și prezentate la declararea cererilor de apel, apelanții limitându-se doar la expunerea opiniei personale asupra circumstanțelor deja stabilite de către instanța de fond și cărora le-a fost dată o apreciere corectă.

Astfel, verificând și analizând afirmațiile apelanților sub aspectul legalității și temeiniciei soluției instanței de fond, Curtea de Apel Chișinău a constatat că argumentele apelurilor declarate de către Inspectoratul General al Poliției de Frontieră și de avocatul Rusu Serghei în interesele lui Pogor Serghei nu și-au găsit

confirmare în instanța de apel, fapt din care rezultă că instanța de fond, în corespundere cu exigențele stabilite de art. 6 al Convenției Europene, a pronunțat o hotărâre motivată și întemeiată.

La 02 februarie 2022, Inspectoratul General al Poliției de Frontieră, a declarat recurs împotriva deciziei instanței de apel prin care a solicitat casarea deciziei instanței de apel și a hotărârii instanței de fond, cu pronunțarea unei decizii noi de admitere integrală a acțiunii.

În motivarea recursului a invocat că, în contractul individual de muncă, la pct. 17, a fost inclusă clauza contractuală care prevede obligațiunea salariatului de a compensa cheltuielile angajatorului pentru echipamentul acordat salariatului. Astfel, potrivit calculului prezentat de către Inspectoratul General al Poliției de Frontieră, în prima instanță, este indubitabil faptul că intimatului i-a fost eliberat în anul 2013 veston, pantaloni și chipiu de ceremonie.

Argumentul instanței de apel preluat din hotărârea motivată a instanței de fond precum că, nu au fost prezentate probe care să justifice solicitarea achitării echipamentului, este unul nefondat or, însuși certificatul calcul este înscrisul probatoriu care dovedește datoria intimatului pentru echipamentul eliberat. Totodată, în prima instanță a fost prezentat certificatul calcul cu privire la echipamentul eliberat Polițistului de Frontieră (intimatului) care probează o dată în plus calitatea sa de fost angajat al Poliției de Frontieră.

Susține recurentul că, conform pct. 16 al Hotărârii Guvernului nr. 650 din 12 iunie 2006 privind salarizarea militarilor, efectivului de trupă și corpului de comandă angajați în serviciul organelor apărării naționale, securității statului și ordinii publice, ajutorul material acordat militarilor, efectivului de trupă și corpului de comandă se recalculează proporțional perioadei de activitate în funcție în anul de gestiune în caz de eliberare din serviciu înainte de expirarea anului de gestiune, cu excepția cazurilor de eliberare din serviciu pe motiv de sănătate, în urma unor măsuri de organizare, de ocupare a unei funcții electivă, de înmatriculare în instituții de învățământ militar, precum și în caz de deces a persoanei.

Invocă recurentul că ordinul nr. 704 din 14 noiembrie 2014 a Departamentului Poliției de Frontieră a Ministerului Afacerilor Interne, cu privire la modificarea și completarea ordinului Departamentului Poliției de Frontieră nr. 421 din 01 august 2014, la pct. 1 din Anexa nr. 1, prevede că, în cazul în care polițistul de frontieră solicită acordarea ajutorului material la eliberarea din serviciu, acesta se acordă în mărimea proporțională lunilor deplin activate în anul curent. Ajutorul material acordat se recalculează proporțional perioadei de activitate în funcție în anul de gestiune, în caz de desfacere a contractului individual de muncă prin demisie sau eliberare din funcție înainte de expirarea anului de gestiune.

Reiterează că, la cererea de chemare în judecată a fost anexat și certificatul privind cheltuielile suportate de către Direcția Regională Est a Inspectoratului General al Poliției de Frontieră prin care se confirmă modalitatea efectuării calculului și a sumei datorate. Astfel, instanțele inferioare au emis concluzii cu privire la calculul ajutorului ce urmează a fi încasat, care sunt în contradicție cu circumstanțele cauzei.

Opinează recurentul că, în urma unui calcul eronat, intimatul a primit pentru luna iunie 2018 salariul în surplus. În acest context consideră că instanțele ierarhic inferioare au aplicat un calcul eronat întru stabilirea cuantumului salariului ce

urmează a fi încasat. Or, la cererea de chemare în judecată este anexat certificatul contabil în baza căruia a fost stabilită suma datorată de către intimat pentru salariul primit neîntemeiat. Direcția economie și finanțe a Inspectoratului General al Poliției de Frontieră a aplicat formulele de bază introduse deja în sistemul contabil și aprobate prin Regulamentul intern al instituției, iar aplicarea unei alte formule de calcul, poate fi considerată ca eroare de sistem.

Concluzionează că instanțele ierarhic inferioare nu au constatat și elucidat pe deplin circumstanțele cauzei ce au importanță pentru aplicarea corectă a normelor de drept material și procedural.

La 11 februarie 2022, Curtea Supremă de Justiție a expediat în adresa intimaților copia cererii de recurs depusă de către Inspectoratul General al Poliției de Frontieră, cu înștiințarea despre posibilitatea depunerii referinței, fapt ce se confirmă prin scrisoarea de însoțire anexată la materialele dosarului (f.d. 174).

Cu referire la termenul de declarare a recursului, instanța de recurs menționează că, Curtea de Apel Chișinău a emis dispozitivul deciziei la 21 octombrie 2021.

La data de 07 decembrie 2021, a fost expediată în adresa participanților la proces decizia motivată.

În conformitate cu art. 434 din Codul de procedură civilă, recursul se declară în termen de 2 luni de la data comunicării hotărârii sau a deciziei integrale, dacă legea nu prevede altfel.

Termenul de 2 luni este termen de decădere și nu poate fi restabilit.

Recursul a fost declarat la 02 februarie 2022, respectiv se consideră depus în termenul prevăzut de art. 434 din Codul de procedură civilă.

În conformitate cu art. 439 alin. (2) și (3) din Codul de procedură civilă, după parvenirea dosarului, un complet din 3 judecători decide asupra admisibilității recursului, dispune expedierea copieii de pe recurs intimatului, cu înștiințarea despre necesitatea depunerii obligatorii a referinței timp de o lună de la data primirii acesteia.

Judecătorul raportor verifică încadrarea în prevederile legii a temeiurilor invocate în recurs și face un raport verbal în fața completului de judecată instituit în conformitate cu alin. (2).

Examinând temeiurile recursului completul Colegiului civil, comercial și de contencios administrativ al Curții Supreme de Justiție reține următoarele.

Temeiurile de declarare a recursului sunt prevăzute la art. 432 alin. (2), (3) și (4) din Codul de procedură civilă.

În conformitate cu art. 433 lit. a) din Codul de procedură civilă, cererea de recurs se consideră inadmisibilă în cazul în care recursul nu se încadrează în temeiurile prevăzute la art. 432 alin. (2), (3) și (4).

Instanța de recurs reține, că examinarea admisibilității recursului presupune verificarea conformității temeiurilor invocate în cererea de recurs cu temeiurile prevăzute în art. 432 din Codul de procedură civilă.

La caz, Colegiul constată că argumentele invocate în cererea de recurs nu se încadrează în limitele stabilite de norma indicată, respectiv nu constituie temei de casare a deciziei recurate, or, motivele recursului sunt similare celor invocate în cadrul judecării pricinii, asupra căror instanța de apel s-a pronunțat.

Dezacordul recurentului cu decizia instanței de apel, relatarea situației nu constituie un temei de casare a deciziei contestate or, recursul exercitat conform Secțiunii a II-a are caracter devolutiv numai asupra problemelor de drept material și procedural, verificându-se doar legalitatea deciziei, dar nu și temeinicia în fapt.

Totodată, completul Colegiului civil, comercial și de contencios administrativ al Curții Supreme de Justiție reține că, potrivit regulilor din Secțiunea a II-a din Capitolul XXXVIII Codul de procedură civilă, instanța de recurs nu verifică modul de apreciere a probelor de către instanțele de fond și de apel. Forța atribuită unei probe sau alteia, coraportul dintre probe, suficiența probelor și concluziile făcute în urma probațiunii sunt în afara controlului instanței de recurs.

Prin prisma art. 432 alin. (4) din Codul de procedură civilă, instanța de recurs poate interveni în materia probațiunii doar sub aspect procedural și anume dacă se invocă că instanța de apel a apreciat în mod arbitrar probele, încălcând în mod flagrant regulile de apreciere a probelor stabilite în art. 130 din Codul de procedură civilă.

Din recursul declarat nu rezultă că instanța a apreciat arbitrar probele.

În acest sens Curtea Europeană a Drepturilor Omului în jurisprudența sa constantă statuează că, dreptul de acces la instanțe nu este absolut. Există limitări implicit admise (Golder împotriva Regatului Unit, p.38; Stanev împotriva Bulgariei (MC), p. 230). Acesta este în special cazul condițiilor de admisibilitate a unui recurs, întrucât prin însăși natura sa necesită o reglementare din partea statului, care se bucură în această privință de o anumită marjă de apreciere (Luordo împotriva Italiei, p. 85). Condițiile de admisibilitate ale unui recurs pot fi mai stricte decât pentru un apel (Levages Prestations Services împotriva Franței, p. 45).

Curtea a mai reiterat că, modul de aplicare a articolului 6 procedurilor în fața instanțelor ierarhic superioare depinde de caracteristicile speciale ale procedurilor respective; trebuie ținut cont de totalitatea procedurilor în sistemul de drept național și de rolul instanțelor ierarhic superioare în acest sistem (a se vedea Botten v. Norway, hotărâre din 19 februarie 1996, Reports 1996-I, p. 141, § 39).

La fel, conform jurisprudenței Curții Europene a Drepturilor Omului, procedurile cu privire la admisibilitatea căii de atac și procedurile care implică doar chestiuni de drept, și nu chestiuni de fapt pot fi conforme cu cerințele articolului 6 § 1 (a se vedea Helmers c. Suediei 9 octombrie 1991, § 31, Seria A, nr. 212-A).

În conformitate cu art. 440 alin. (1) din Codul de procedură civilă, în cazul în care se constată existența unuia din temeiurile prevăzute la art. 433, completul din 3 judecători decide în mod unanim, printr-o încheiere motivată irevocabilă, asupra inadmisibilității recursului. Încheierea se emite conform prevederilor art. 270 și nu conține nici o referire cu privire la fondul recursului.

Având în vedere cele expuse mai sus, recursul declarat de către Inspectoratul General al Poliției de Frontieră, nu se încadrează în temeiurile prevăzute la art. 432 alin. (2), (3) și (4) din Codul de procedură civilă și, drept urmare, este inadmisibil.

În conformitate cu art. art. 270, 433 lit. a), 440 alin. (1) din Codul de procedură civilă, completul Colegiului civil, comercial și de contencios administrativ al Curții Supreme de Justiție

d i s p u n e :

Se consideră inadmisibil recursul declarat de către Inspectoratul General al Poliției de Frontieră.

Încheierea este irevocabilă.

Președintele completului,
judecătorul

Dumitru Mardari

judecători

Mariana Pitic

Victor Burduh